

FONTOSABB FOGALMAK AZ ÓKORI HELLÁSZ TÖRTÉNETÉBŐL

Mitológia: mítoszok összessége.

Mítosz: istenekről és emberfeletti képességekkel rendelkező hősökről szóló történet.

Monda: valamely fontos eseményről vagy személyről szóló színes, mesés elemeket is tartalmazó történet.

Olümpiák (olimpiák): a hellének számára alapított versenyek, Olümpia városában.

Hellének: görögök másik elnevezése.

Olümposz: az istenek lakóhelye.

Hellász: az ókori Görögország másik elnevezése.

Polisz: egymástól független, görög városállamok elnevezése.

Öttusa: olimpiai versenyszám (diszkoszvetés, távolugrás, gerelyhajítás, futás, birkózás).

Tenger gyümölcsei: a görögök által szívesen fogyasztott halak, osztrigák, rákok, csigák.

Amfora: kecses, felül szélesebb, alul keskenyedő, fülekkel ellátott, égetett agyagedény.

Arkhón: az arisztokratikus köztársaság legfőbb végrehajtó hatalma az ókori Athénban.

Areioszpagosz: volt arkhónokból álló tanács.

Arisztokrácia: kiváltságosok rétege az athéni társadalomban.

Démosz: a köznép elnevezése az athéni társadalomban.

Phülé: az athéni tartomány elnevezése.

Tartomány: közigazgatási, területi egység.

Bulé: ötszázak tanácsa az ókori Athénban, feladata a törvények előterjesztése.

Ekklészia: athéni népgyűlés elnevezése,
a demokráciában a legfőbb hatalom birtokosa.

Sztatégosz: az athéni hadvezér elnevezése.

Osztrakiszmosz: cserépszavazás az ókori Athénban, ami arra szolgált,
hogy elüldözhesse azt, aki veszélyt jelenthet a demokráciára.

Demokrácia: amikor a politikai hatalom a nép kezében összpontosul.

Metioikoszok: bevándorolók, az ókori Athén adófizetői.

Baszileusz: Spárta egy évre megválasztott királyainak elnevezése.

Apella: a spártai népgyűlés elnevezése,
a előterjesztett törvények elfogadója vagy elutasítója.

Ephorosz: az apella tagjai közül kiválasztott 5 felügyelő elnevezése,
ők voltak Spárta tényleges irányítói.

Gerúszia: 28 főből álló öregek (vének) tanácsa az ókori Spártában,
a bírói hatalom birtokosa, feladata a törvények előterjesztése.

Helóták: Spárta őslakosai, a társadalom többsége, akiket a szabad spártai polgárok
elnyomás alatt tartottak, rabszolgává tettek.

Perioikoszok: Spárta körülakói, ők voltak a környéki hegyvidék
adófizetésre kötelezett szabad lakosai.

Taigetosz (Taügetosz): annak a hegynek az elnevezése,
ahová Spárta vezetői kirakatták a beteges, testi hibás újszülötteket.

Szatrapia: a perzsa tartomány elnevezése.

Tartomány: közigazgatási, területi egység.

Satrapák: a perzsa tartományok élére kinevezett kormányzók,
akiknek az adók beszedése volt a legfőbb feladata.

Hopliták: a nehézfegyverzetű görög katonák elnevezése.

Görög phalanx (falanx) harcmodor: zárt csatarend, mozgó lándzsaerdő.

Döfőorr: Athén háromevezősoros hadihajóira építették,
amivel el tudták süllyeszteni az ellenség csatahajóit.

Déloszi szövetség: Athén vezette perzsaellenes szövetség elnevezése.

Peloponnészoszi szövetség: Spárta vezette perzsaellenes szövetség elnevezése.

Kalliászi béke: ez a békekötés zárta le a görög-perzsa háborúkat.

Peloponnészoszi háború: Athén és Spárta katonai szövetségeinek háborúja.

Katonai demokrácia: a makedón katonák beleszólhattak az államügyekbe.

Makedón phalanx (falánx) harcmodor: ferde, lépcsőzetes alakzat.

Szarisza: a makedón gyalogság új fegyvere,
legalább 4,3 méter, de akár 5,5 méter hosszú, több mint 5 kg-os döfőlándzsa.

Gordiuszi csomó: Nagy Sándor ezt a csomót kettévágta („kioldotta”),
ezzel a monda szerint Ázsia ura lett.

Szúzai menyegző: III. Alexandrosz békítő politikájának jegyében
10.000 görög-perzsa házasság kötöttik.

Alexandria: Nagy Sándorról elnevezett és alapított új városok elnevezése.

Bukephala: III. Alexandrosz lováról elnevezett városállam.